

Ekologisen kestävyysviikko

Viiden päivän viikkokalenteri helposti toteutettavilla tehtävillä, jotka tutustuttavat ekologiseen kestävyyteen sekä ohjaavat tekemään siihen liittyviä havaintoja ja tekoja.

”EU-maiden nuorista yli 80 % pitää ympäristöystävällisyyttä ja kestävyysarvoja tärkeänä, mutta alle kolmasosa toteuttaa arjessa näitä tukevia tekoja”

(European Commission, Education and Training Monitor 2024)

Miten kalenteri toimii?

- Viiden päivän aikana toteutetaan helppoja tehtäviä, joiden suoritukset ja havainnot merkitään tulostettavaan viikkokalenteriin.
- Jokaisena päivänä käsitellään omaa ekologisen kestävyys teemaa, johon päivän tehtävä liittyy.
- Lopuksi myös pohditaan, millä muilla tavoilla ekologiseen kestävyyteen voi vaikuttaa.

VAPRIIKKI
TAMPEREEN
LUONNONTIEDELLINEN
MUSEO

Ekologisen kestävyys viikko

maanantai ☐ Bongaa kolme luonnonvaraista lajia ja mieti, miten ihmistoiminta vaikuttaa näihin lajeihin. havainnot:	tiistai ☐ Kirjaa ylös mihin käytät vettä päivän aikana ja arvioi kuinka pitkän aikaa vettä valuu. havainnot:	keskiviikko ☐ Selvitä käyttämäsi elintarvikepakkauksen lajitteluohje ja kierrätä pakkaus ohjeen mukaisesti. havainnot:	torstai ☐ Syö kasvipohjainen ateria. Mieti, voisiko aterian kotimaisuutta lisätä. havainnot:	perjantai ☐ Kokeile Sitran elämäntapatestiä ja mieti, mitä tekoja voit sisällyttää omaan arkeesi. havainnot:
---	---	---	---	--

maanantai

Lähiluonto ja monimuotoisuus

- Lähiluonnon tunteminen ja suojeleminen ylläpitää eliölajiston monimuotoisuutta samalla edesauttaen myös ihmisten hyvinvointia.
- Maa-alueiden ja vesistöjen muovaaminen sekä kaupunkien tuottama valo- ja melusaaste muokkaavat luonnonvaraisten lajien elinympäristöjä, mikä voi johtaa lajirunsauden heikentymiseen.
- Suomen 48 000:sta lajista joka yhdeksäs on uhanalainen. (Ympäristö.fi)

Tehtävä:

Bongaa kolme luonnonvaraista lajia ja mieti, miten ihmistoiminta vaikuttaa näihin lajeihin.

tiistai

Vedenkulutus

- Suomalaisten vedenkulutus on noin 120–150 litraa vuorokaudessa. (Vesi.fi)

- Puhtaan hanaveden valmistaminen ja jäteveden käsittely mm. kuluttavat energiaa ja kuormittavat vesistöjä.
- Piilovesi on vedenkulutusta tuotteiden valmistusvaiheesta jätekäsittelyyn. Tätä vedenkulutusta voi olla vaikeampi seurata.

Tehtävä:

Kirjaa ylös, mihin käytät vettä päivän aikana, ja arvioi, kuinka kauan vettä valuu.

keskiviikko

Lajittelu ja kierrätys

- Oikein lajiteltuna kotitalouden jätteet ovat raaka-aineita uusille tuotteille, mikä säästää ympäristöä ja luonnonvaroja.

Biojäte → biokaasu

Muovi → muovipakkaukset

Kartonki → vessapaperihylsy

- Pirkanmaan jätehuollon verkkosivuilta voi ladata lajitteluoppaan avuksi jätteiden kierrättämiseen.

Tehtävä:

Selvitä käyttämäsi elintarvikepakkauksen lajitteluohje ja kierrätä pakkaus ohjeen mukaisesti.

torstai

Ruoantuotannon ympäristövaikutus

- 42 % suomalaisten keskimääräisestä luontojalanjäljestä muodostuu ruoan kulutuksesta. (Sitra.fi)
- Etenkin liha- ja maitotuotanto tuottaa kasvihuonekaasuja, rehevöittää vesistöjä ja heikentää luonnon monimuotoisuutta, kun maa-alaa raivataan rehun viljelymaaksi.
- Rehun ja ruoan tuonti Suomen ulkopuolelta tuottaa päästöjä ja aiheuttaa luontokatoa alkuperämaassa.
- Tehokkain tapa pienentää omaa ruoan kulutuksen luontojalanjälkeä on suosia kasvipohjaista ja lähituotettua ruokaa.

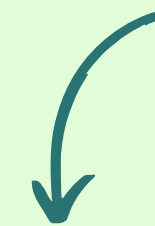
Tehtävä:

Syö kasvipohjainen ateria. Mieti, voisiko aterian kotimaisuutta lisätä.

perjantai

Pohdintaa ekologisesta kestävyydestä

- Kuluneiden päivien aikana on tehty erilaisia ekologisen kestävyys edistämiseksi tarkoitettuja tehtäviä. Miltä tehtävien tekeminen on tuntunut?
- Ekologista kestävyyttä omassa arjessa voi lisätä eri tavoilla, ja mahdollisuudet toteuttaa pieniä tai suuria muutoksia ovat hyvin yksilöllisiä.
- Sitran elämäntapatesti on tarkoitettu oman hiilijalanjäljen selvittämiseen. Testi tarjoaa myös ehdotuksia, miten omasta arjesta voi muokata kestävämpää.

Tehtävä:
Kokeile Sitran elämäntapatestiä ja mieti, miten muuten voit vaikuttaa ekologiseen kestävyYTEEN.

Lähteet:

El Geneidy S., Ollikainen L., Peura M., Järvinen E., Toivonen L. & Kotiaho J.S., 2025, Suomalaisten luontojalanjälki, Sitra.fi, <https://www.sitra.fi/julkaisut/suomalaisten-luontojalanjalki/>

European Commission: Directorate-General for Education, Youth, Sport and Culture, Education and training monitor, 2024, Comparative report, Publications Office of the European Union, 2024, <https://data.europa.eu/doi/10.2766/815875>

Sitra.fi, elämäntapatesti, <https://www.sitra.fi/hankkeet/elamantapatesti/>

Vesi.fi, 2021, Vastuullinen vedenkäyttö, <https://www.vesi.fi/vesitieto/vastuullinen-vedenkaytto/>

Ympäristö.fi, 2022, Katsaus Suomen ympäristön tilaan: joka yhdeksäs laji on uhanalainen, Suomen ympäristökeskus, <https://www.ymparisto.fi/fi/ympariston-tila/luonto/lajien-uhanalaisuus>